

Migranten in Curaçao

Een onderzoek naar de demografische en sociaal-economische kenmerken van migranten in 2011 en 2023

Colofon

Centraal Bureau voor de Statistiek Curaçao

Adres: WTC Building, Piscadera Bay z/n (eerste verdieping)

Telefoon: +599 9 724 1802

Whatsapp: +599 9 520 2227

Email: info@cbs.cw

Website: www.cbs.cw

Website: digitallibrary.cbs.cw

Facebook: [cbscur](https://www.facebook.com/cbscur)

Copyright © Willemstad, Central Bureau of Statistics, Oktober 2025

Het overnemen van (delen van) deze uitgave is slechts toegestaan mits voorzien van een volledige bronvermelding.

ISBN:

Voorwoord

In 2023 vond de zesde Census plaats in Curaçao. In het decennium tussen de Census 2011 en Census 2023 vonden er interessante ontwikkelingen plaats met betrekking tot migratie. Deze ontwikkelingen betreffen onder andere veranderingen in omvang van migrantengemeenschappen en veranderde sociaaleconomische kenmerken.

Duidelijk wordt ook dat intraregionale migranten Curaçao in grote getalen blijven bereiken. In deze publicatie wordt een analyse gedaan met betrekking tot eerste generatie migranten in Curaçao, waarbij er een vergelijking plaatsvindt tussen 2011 en 2023.

De publicatie is bedoeld voor een ieder die geïnteresseerd is in migratievraagstukken in Curaçao alsmede beleidsmakers en wetenschappers die interesse hebben in een diepgaande kwantitatieve analyse.

Deze publicatie is geschreven door dr. Sabrina Dinmohamed, migratieonderzoeker en antropoloog.

Drs. Sean de Boer

Directeur CBS

Inhoud

VOORWOORD	3
LIJST VAN TABELLEN	5
SAMENVATTING	6
RESÚMEN	8
SUMMARY	10
HOOFDSTUK 1: INLEIDING	12
1.1 Migranten in Curaçao	12
1.2 Migratie meten door middel van een census	13
1.3 De probleemomschrijving	14
1.4 Leeswijzer	15
HOOFDSTUK 2: METHODOLOGIE EN DEFINITIES	16
2.1 Census methodologie	16
2.2 Migranten analyse methodologie	16
2.3 Definities	17
HOOFDSTUK 3: DEMOGRAFISCHE KENMERKEN	19
3.1 Geboorteplaats en nationaliteit	19
3.2 Geslacht	23
3.3 Leeftijd	24
3.4 Burgerlijke staat	26
HOOFDSTUK 4: SOCIAALECONOMISCHE KENMERKEN	27
4.1 Onderwijs	27
4.2 Arbeidsmarktsituatie	28
4.3 Inkomen	30
4.4 Taal	32
4.5 Gezondheid	33
HOOFDSTUK 5: Conclusie	36
BIBLIOGRAFIE	38

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1.	Migranten, absoluut en relatief, 2001-2023	19
Tabel 2.	Migrantenpopulatie naar geboorteland, absoluut en relatief, 2011-2023	20
Tabel 3.	Bevolking naar land van nationaliteit, absoluut en relatief, 2011-2023	21
Tabel 4.	Nationaliteit verdeling, relatief, 2023	21
Tabel 5.	Tweedegeneratie migranten, absoluut en relatief, 2023	22
Tabel 6.	Geslacht, eerste generatie, relatief, 2001-2023	23
Tabel 7.	Leeftijd naar geboorteland, relatief, 2023	24
Tabel 8.	Leeftijd naar geboorteland, relatief, 2011-2023	25
Tabel 9.	Burgerlijke staat naar geboorteland, relatief, 2023	26
Tabel 10.	Burgerlijke staat naar geboorteland, relatief, 2011	26
Tabel 11.	Schoolparticipatiegraad, eerste generatie migranten, relatief, 2023	27
Tabel 12.	Opleidingsniveau, eerste generatie migranten, relatief, 2023	28
Tabel 13.	Arbeidsmarktpositie, eerste generatie migranten, absoluut en relatief, Curaçao, 2023	29
Tabel 14.	Arbeidsmarktpositie, eerste generatie migranten, absoluut en relatief, Curaçao, 2011	29
Tabel 15.	Inkomenscategorie, bevolking ouder dan 15 jaar naar geboorteplaats, bruto maandinkomen, Census 2023	30
Tabel 16.	Inkomenscategorie, bevolking ouder dan 15 jaar naar geboorteplaats, bruto maandinkomen, Census 2011	30
Tabel 17.	Meeste gesproken taal, eerste generatie migranten, relatief, 2023	31
Tabel 18.	Meeste gesproken taal, eerste generatie migranten, relatief, 2011	32
Tabel 19.	Ervaren gezondheid, eerste generatie migranten, relatief, 2023	32
Tabel 20.	Aangegeven ziekten, eerste generatie migranten, relatief, 2023	33
Tabel 21.	Ziektekostenverzekering, eerste generatie migranten, relatief, 2023	34

Samenvatting

Dit rapport analyseert de censusdata 2023 van Curaçao, met nadruk op de demografische en sociaaleconomische kenmerken van de tien grootste migrantengroepen (eerste generatie). De resultaten zijn vergeleken met de census van 2011 om ontwikkelingen zichtbaar te maken.

Demografische kenmerken

In 2023 telde Curaçao 155.826 inwoners, waarvan 75,4% in Curaçao geboren is.

Migranten vormen 24,6% van de bevolking, een lichte stijging ten opzichte van 2011 (24,2%).

De grootste migrantengroepen komen uit Nederland, Colombia en de Dominicaanse Republiek.

Het aandeel Colombianen groeide ten opzichte van 2011, terwijl Venezolanen eveneens sterk toenamen. Migranten uit Suriname, Aruba, BES-eilanden en Portugal namen juist af.

Qua nationaliteit is de Nederlandse de grootste categorie, gevolgd door de Colombiaanse en Dominicaanse. Migranten uit Suriname en Portugal hebben relatief vaak de Nederlandse nationaliteit, terwijl Jamaicanen en Haïtianen meestal hun geboorteland nationaliteit behouden.

De migrantengroepen kennen vaker een vrouwelijk overwicht, met name bij Colombia, Dominicaanse Republiek, Jamaica en Aruba. De leeftijdsstructuur laat zien dat zowel migranten als in Curaçao geboren mensen vooral tussen 45 en 64 jaar oud zijn. Venezolanen vormen een jongere groep, terwijl migranten uit Portugal en Aruba juist ouder zijn. Sinds 2011 is het aandeel 65-plussers bij de meeste groepen toegenomen.

Bij een vergelijking tussen 2011 en 2023 zijn er kleine verschuivingen zichtbaar met betrekking tot burgerlijke staat waarbij er onder de personen geboren in Nederland in 2023 minder gehuwden zijn, meer ongehuwden bij personen geboren Venezuela en minder ongehuwden onder personen geboren in Haïti.

Sociaaleconomische kenmerken

Schoolparticipatie verschilt sterk. Voor de leeftijdsgroep 6-15 jaar geldt dat jongeren uit Aruba en de Dominicaanse Republiek het hoogst scoren, Jamaica het laagst. In de leeftijd 16-24 jaar hebben Colombia en Haïti lage participatiecijfers, terwijl Suriname en Nederland hoog scoren. In alle leeftijdscategorieën is de participatie sinds 2011 gedaald.

Migranten uit de BES-eilanden, Aruba en Portugal nemen in 2023 het meest deel aan de arbeidsmarkt. Werkloosheid is het hoogst bij de Dominicaanse Republiek, Venezuela en Haïti. Vergeleken met 2011 zijn de verhoudingen met betrekking tot werkloosheid grotendeels gelijk gebleven. Ten opzichte van 2011 verschoven meer mensen – zowel in Curaçao als in migrantengroepen – naar hogere inkomenscategorieën. De relatie tussen opleiding en inkomen verschilt sterk per herkomstgroep. Nederlandse migranten worden het meest beloond naar opleidingsniveau, terwijl Caribische en Latijns-Amerikaanse

migranten, zoals Venezolanen en Dominicanen, vaak in een lagere inkomenscategorie vallen ondanks een hoog opleidingsniveau. Dit wijst op beperkte erkenning van buitenlandse diploma's.

Papiaments blijft de meest gesproken thuistaal, gevolgd door Spaans en Nederlands. Curaçaoënaars spreken overwegend Papiaments. Colombianen en Venezolanen spreken meestal Spaans, terwijl een groot deel van de Dominicaanse en Haïtiaanse migranten juist Papiaments spreekt. Ten opzichte van 2011 nam het gebruik van Spaans en Engels toe.

Gezondheid en verzekering

De meerderheid ervaart de gezondheid als goed of zeer goed. Veelvoorkomende aandoeningen zijn hoge bloeddruk en diabetes bij Dominicanen en Colombianen, glaucoom bij Dominicanen en BES-migranten en obesitas bij Dominicanen, Nederlanders en Venezolanen.

Portugezen, Dominicanen en Arubanen zijn relatief vaak BVZ-verzekerd, terwijl ruim een kwart van de Venezolanen en Jamaicanen onverzekerd is. Ten opzichte van 2011 is het verzekeringsstelsel veranderd, waardoor volledige vergelijking niet mogelijk is.

Resúmen

E rapòrt aki ta analisá datonan di Senso 2023 di Kòrsou, ku un enfoke riba karakteristikanan demográfiko i sosio-ekonómiko di e dies gruponan mas grandi di migrante di promé generashon. E resultadonan a wòrdu kompará ku e Senso di 2011 pa mustra e desaroyo ku a tuma lugá.

Karakterístika demográfiko

Na 2023, Kòrsou tabatin 155.826 habitante, di kua 75,4% a nase na Kòrsou mes.

Migrantenan ta forma 24,6% di e poblashon, un tiki mas haltu kompará ku aña 2011 (24,2%).

E gruponan mas grandi ta personanan ku ta bini for di Hulanda, Kolómbia i Repúblika Dominikana.

E porsentahe di e grupo Kolómbiano a subi na 2023, i e grupo di Venezolanonan tambe a krese fuertemente. Na kontrario, migrantenan di Sürnam, Aruba, islanan BES i Portugal a baha.

Ora ta papia di nashonalidat, e nashonalidat Hulandes ta dominá, sigui pa esun Kolombiano i Dominikano. Migrantenan di Sürnam i Portugal tin por lo general nashonalidat Hulandes, mientras ku mayoria Haitiano i Hamaikino ta mantené nashonalidat di nan pais di nasementu.

Hopi grupo di migrante tin mas hende muhé ku hende hòmer, spesialmente e grupo di Kolómbia, Repúblika Dominikana, Jamaica i Aruba. Segun edat, tantu migrantenan komo e komunidad nativo di Kòrsou ta prinsipalmente entre 45 i 64 aña. E grupo Venezolano ta un grupo mas hóben, mientras ku migrantenan di Portugal i Aruba ta mas bieu. For di 2011 pa 2023, e porsentahe di persona di 65+ a subi den kasi tur grupo.

Karakterístika sosio-ekonómiko

Partisipashon na skol ta varia hopi. Muchanan di 6 pa 15 aña di Aruba i Repúblika Dominikana ta partisipá mas, mientras esnan di Jamaica ta mas abou. Entre hóbennan di 16 pa 24 aña, e hóbennan desendiente di Kolombia i Haiti tabatin e partisipashon mas abou, mientras ku esnan di Sürnam i Hulanda ta mas haltu. Den tur grupo di edat, partisipashon na skol a baha kompará ku 2011.

Migrantenan di islanan BES, Aruba i Portugal ta partisipá mas den e merkado laboral.

Desempleo ta mas haltu bou di e grupo Dominikano, Venezolano i Haitiano. E patronchinan ta similar ku Senso 2011, a pesar ku e nivel di partisipashon den sierto grupo a kambia. Kompará ku 2011, mas hende (tantu lokal komo migrante) a move pa un kategoria di entrada mas haltu.

Papiamentu ta keda e idioma mas usá na kas, sigui pa Spañó i Hulandes. Kolombianonan i Venezolanonan ta papia prinsipalmente Spañó, pero hopi Dominikano i Haitiano ta papia Papiamentu. For di 2011, uso di Spañó i Inglés a krese.

Salú i seguro

Mayoria di migrantenan ta evaluá nan salú komo bon òf hopi bon. Portugésnan ta evaluá nan mes salú komo mas malu, probablemente pa motibu ku nan poblashon ta mas bieu.

E malesanan mas komun ta inkluí preshon haltu i diabetes bou di e grupo Dominikano i Kolómbiano, glaukoma bou di e grupo Dominikano i BES, i obesidat bou di e grupo Dominikano, Hulandes i Venezolano.

Personanan di Repúblika Dominikana i Aruba generalmente tabatin BVZ, mientras ku mas ku un kuart di Venezolano i Hamaikinonan no tabatin seguro. Pa motibu di kambio den e sistema di seguro di salú, no ta posibel pa kompará e situashon di seguro médiko kompleto ku esun di Senso 2011.

Summary

This report analyzes data from the 2023 Census of Curaçao, focusing on the demographic and socio-economic characteristics of the ten largest first-generation migrant groups. Comparisons with the 2011 Census highlight important trends over time.

Demographic characteristics

In 2023, Curaçao had 155,826 inhabitants, of whom 75.4% were born locally. Migrants made up 24.6% of the population, slightly more than in 2011 (24.2%). The largest groups are from the Netherlands, Colombia, and the Dominican Republic. Colombians increased in 2023, while Venezuelans also grew sharply. In contrast, the shares of migrants from Suriname, Aruba, the BES islands, and Portugal declined.

Dutch nationality remains dominant, followed by Colombian and Dominican. Migrants from Suriname and Portugal often hold Dutch nationality, while most Haitians and Jamaicans retain their birth nationality.

Many migrant groups show a female majority, particularly among Colombians, Dominicans, Jamaicans, and Arubans. Age patterns reveal that both migrants and locals are mainly between 45 and 64 years old. Venezuelans are younger, while Portuguese and Aruban migrants are older. Since 2011, the proportion of people aged 65+ has increased across most groups.

Socio-economic characteristics

Education levels and participation vary widely. Among children aged 6–15, Arubans and Dominicans participate most, while Jamaicans score lowest. Among youth aged 16–24, participation is lowest for Colombians and Haitians, and highest for Surinamese and Dutch. Overall, participation in education has declined since 2011.

On the labor market, migrants from the BES islands, Aruba, and Portugal have the highest participation. Unemployment is highest among Dominicans, Venezuelans, and Haitians. Compared with 2011, unemployment patterns are similar, though participation rates have shifted among some groups. Income levels show upward movement: more people, both migrants and locals, are now in higher income categories compared to 2011.

Language use reflects both diversity and integration. Papiamentu remains the most widely spoken home language, followed by Spanish and Dutch. Colombians and Venezuelans mostly speak Spanish, while many Dominicans and Haitians speak Papiamentu. Since 2011, the use of Spanish and English has grown.

Health and insurance

Most migrants rate their health as good or very good. Portuguese migrants report poorer health, likely linked to their older age. Common issues include high blood pressure and diabetes among Dominicans and Colombians, glaucoma among Dominicans and BES migrants, and obesity among Dominicans, Dutch, and Venezuelans.

Dominicans, Portuguese, and Arubans were most often insured, while over a quarter of Venezuelans and Jamaicans had no insurance.

1. Inleiding

In dit inleidende hoofdstuk worden de kaders van het onderzoek geschetst. Centraal hierbij staan zaken als de begripsbepaling, de probleemstelling en doelstelling van dit onderzoek.

1.1 Migranten in Curaçao

Migratie is een wereldwijd verschijnsel; in 2020 was 3.6% van de wereldbevolking migrant (McAullife & Oucho, 2024). Over de definitie van het woord migrant lopen de meningen uiteen. In deze publicatie zijn migranten personen die in Curaçao woonachtig zijn, maar niet in Curaçao geboren zijn.

Migratie is karakteristiek voor Caribische landen en kan gezien worden als een traditie en inherent aan Caribische samenlevingen (Thomas-Hope, 1992; Pizarro & Villa, 2005). Curaçao is een multiculturele samenleving waarvan de etnisch-culturele samenstelling is gevormd door multiculturele voorouderlijke sporen. De Indianen, Latino's, Nederlanders, Sefardische Joden, Afrikanen en mulatten waren de eerste groepen die de diverse Curaçaose samenleving hebben gevormd (Van der Dijs, 2011). Historisch gezien is dus de aanwezigheid van migranten in Curaçao geen nieuw verschijnsel.

Studies over Caribische migratie typeren Curaçao als zowel een zendende als een ontvangende samenleving. Een belangrijk historisch voorbeeld is de periode na de afschaffing van de slavernij in 1863, toen veel Curaçaoënaars als seizoenarbeiders werkten in de landbouw op andere eilanden zoals de Dominicaanse Republiek en Cuba (Allen, 2006).

Intraregionale migratie is dus al eeuwenlang een kenmerk van de Caribische samenleving. De migratiegeschiedenis van Curaçao kent echter verschillende golven. Een keerpunt in de sociaaleconomische geschiedenis van Curaçao kwam in 1918 met de oprichting van de Koninklijke Nederlandse Oliemaatschappij. Deze gebeurtenis markeerde de transformatie van een op handel en landbouw gerichte samenleving naar een moderne industriële economie (Allen, 2003). Door een gebrek aan lokale arbeidskrachten werd het eiland een aantrekkingspool voor migranten uit diverse delen van de wereld. Duizenden mensen uit het Caribisch gebied, Europa, het Midden-Oosten en Azië migreerden naar Curaçao om in de olie-industrie te werken.

Een tweede golf immigranten arriveerde in de jaren negentig, toen de toeristenindustrie op het eiland begon te floreren (Dinmohamed, 2009). Rond deze periode was er ook een grote emigratiegolf van Curaçaoënaars naar onder andere Nederland. Door dit tekort aan lokale arbeidskrachten werden migranten uit het Caribisch gebied en Zuid-Amerika aangetrokken om de ontstane lacunes op de arbeidsmarkt op te vullen, met name van buurlanden.

Economische achteruitgang en hoge werkeloosheid waren voor de migranten redenen om weg te gaan uit hun land. Bij vergelijking van de Censuscijfers uit 1992 met die van 2001 zien we een stijging van het aantal migranten in Curaçao, met name migranten uit Colombia, Dominicaanse

Republiek, Venezuela en Jamaica. In tegenstelling tot de eerdere migratiegolven waren deze nieuwkomers in de jaren negentig voornamelijk afkomstig uit de regio en worden zij tegenwoordig aangeduid als 'nieuwe migranten' in tegenstelling tot 'oude migranten' die ten tijde van de Shell naar Curaçao kwamen (Dinmohamed, 2009). Tot deze groep nieuwe migranten behoren personen uit landen zoals de Dominicaanse Republiek, Colombia, Venezuela, Haïti, en Jamaica.

In de afgelopen decennia is het migratielandschap in het Caribisch gebied aanzienlijk veranderd, grotendeels als gevolg van klimaatverandering, natuurrampen en verschuivingen in wereldwijde mobiliteitspatronen (Lacarte et al., 2023). In 2020 woonden er naar schatting 859.400 intraregionale en 745.700 extraregionale immigranten in Caribische landen. Het aandeel intraregionale immigranten is in de loop der jaren gegroeid, van 46 procent in 2000 tot 56 procent in 2020 (Lacarte et al., 2023). In de census van 2011 zijn 35647 migranten in Curaçao geteld. Dat betekent dat ruim 23 procent van de totale bevolking toen ergens anders is geboren. In de census van 2023 is 24,5% van de bevolking migrant, waarvan (met uitzondering van personen geboren in Nederland) het merendeel afkomstig is uit de regio.

1.2 Migratie meten door middel van een census

Migratie is historisch gezien een belangrijk verschijnsel op Curaçao. Toch is er relatief weinig systematisch onderzoek gedaan naar migranten en migratie op het eiland. Vanuit zowel beleidsmatig als wetenschappelijk oogpunt is dergelijk onderzoek niet alleen gewenst, maar ook noodzakelijk. In 2014 voerde het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW) voor het eerst een grootschalig onderzoek uit naar nieuwe regionale migranten.

Landen in het Caribisch gebied verzamelen over het algemeen migratiedata via verschillende methoden, zoals volkstellingen, enquêtes en administratieve bronnen. Het gaat hierbij om gegevens over aankomsten en vertrekken, visumaanvragen, werkvergunningen, paspoorten, bevolkingsregisters en grensbewaking (Dinmohamed, 2009). Een van de grootste uitdagingen in de regio is echter de verspreiding van deze data over meerdere instanties, in combinatie met een gebrek aan middelen voor effectief datamanagement. Bovendien kampen statistische bureaus in het Caribisch gebied met een tekort aan infrastructuur, personeel en budget, wat een efficiënt migratiedataverzamelingssysteem bemoeilijkt (ECLAC, 2007a).

Volkstellingen/censussen vormen de belangrijkste bron voor het analyseren van migratiestromen in de regio. In tegenstelling tot steekproeven of enquêtes, die vaak slechts een deel van de migrantenpopulatie vastleggen, bieden censussen een gedetailleerd en alomvattend beeld.

Ze verzamelen informatie over zowel de huidige als de vroegere woonplaats en maken het mogelijk om migratiestromen en -trends nauwkeurig in kaart te brengen (ECLAC, 2023). Dankzij hun brede dekking kunnen censussen inzicht geven in:

- De omvang van migratie;
- De sociaaleconomische en geografische integratie van migranten;
- De determinanten en gevolgen van migratie

Een belangrijk voordeel is dat censussen niet alleen gegevens op huishoud- en woningniveau verzamelen, maar ook op individueel niveau. Hierdoor zijn ze een essentiële bron voor beleidsmakers en onderzoekers die migratievraagstukken willen analyseren.

Hoewel censussen veel waardevolle informatie opleveren, kennen ze ook enkele beperkingen (ECLAC, 2023). Zo kunnen ze geen volledige migratiegeschiedenis van individuen reconstrueren, omdat dit een uitgebreide reeks retrospectieve vragen zou vereisen. Het achterhalen van eerdere woonplaatsen bijvoorbeeld is vaak lastig en het concept van een 'vorige woonplaats' is soms multi-interpretabel. Daarnaast leggen volkstellingen voornamelijk de huidige situatie van individuen en huishoudens vast, terwijl de levens van migranten dynamisch zijn met ontwikkelingen over langere tijd. Om deze beperkingen te compenseren, kunnen aanvullende databronnen zoals arbeidsmarktstatistieken of inkomensgegevens uit enquêtes van waarde zijn. Een uitzondering op de beperking vormen vaste kenmerken die niet veranderen na migratie, zoals geslacht, leeftijd, moedertaal, het opleidingsniveau na een bepaalde leeftijd en de geboorteplaats van de ouders.

Het verzamelen van betrouwbare migratiedata via een census is dus een complexe uitdaging, vooral vergeleken met andere demografische statistieken (ECLAC, 2023). Toch blijft het de moeite waard om de census in te zetten voor het meten van migratie. Het meten van migratie is essentieel voor zowel wetenschappelijk onderzoek als effectief beleidsontwikkeling. Alleen met accurate en systematisch verzamelde data kan een goed onderbouwd migratiebeleid worden geformuleerd dat aansluit bij de realiteit op Curaçao en in de bredere Caribische regio.

1.3 De probleemomschrijving

In het onderstaande worden de kaders van dit onderzoek geschetst middels een omschrijving van de doelstelling en de probleemstelling.

Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van dit onderzoek is inzicht bieden in de demografische en sociaaleconomische kenmerken van migranten in Curaçao. Door de data van de census van 2011 met die van 2023 te vergelijken wordt er inzicht verkregen in de ontwikkeling van migranten in de Curaçaose samenleving.

Probleemstelling van het onderzoek

De aanwezigheid van migranten beïnvloedt de Curaçaose samenleving, bijvoorbeeld in economische, sociale en culturele zin. Andersom is dit ook het geval: beleid, regelgeving en sociale en culturele kenmerken beïnvloeden ook de kansen en positie van migranten. Met het oog op bestuur, beleid en vraagstukken met betrekking tot sociale cohesie is het noodzakelijk om te weten hoe het met migranten gaat en hoe zij bewegen in de Curaçaose samenleving. De vraagstelling voor dit onderzoek luidt als volgt: Wat zijn de demografische en sociaaleconomische kenmerken van migranten in Curaçao?

1.4 Leeswijzer

In deze publicatie worden de demografische en sociaaleconomische kenmerken van eerste generatie migranten besproken. De opbouw van dit rapport is als volgt. Eerst zullen de methodologie en definities behandeld worden. In het navolgende volgt een bespreking van de demografische kenmerken. Daar wordt aandacht besteed aan geboorteland, nationaliteit, geslacht, leeftijd en burgerlijke staat. Vervolgens worden de sociaaleconomische kenmerken op de gebieden onderwijs (participatiegraad en opleidingsniveau), arbeid (participatiegraad, werkloosheidspercentage en werkenden), inkomen, taal en gezondheid beschreven. Per gebied zal er aandacht worden besteed aan een vergelijking tussen 2011 en 2023.

2. Methodologie en definities

2.1 Census methodologie

De Curaçaose Volkstelling van 2023 vond plaats tussen 2 september 2023 en 4 februari 2024. In deze periode werd getracht informatie te verzamelen van alle inwoners van Curaçao middels een gedigitaliseerd persoonlijk vragenformulier. De in de telling getelde bevolking is de residentiele bevolking, dat wil zeggen personen die op het moment van de telling hun verblijfplaats in Curaçao hebben of van plan zijn te hebben voor ten minste een jaar. Residentieel verblijf houdt geen rekening met het burgerschap of enige vorm van wettelijke rechten, waardoor ook ongedocumenteerde personen zijn opgenomen in de Curaçaose Volkstelling van 2023. Origineel stond de veldwerkperiode op zes weken. Enquêteurs werden in eerste instantie gevraagd om adressen in een blok te bezoeken. In de praktijk leverde dit een aantal problemen op waardoor de methodiek veranderd werd naar stratenverdeling in plaats van blokkenverdeling. In de laatste twee maanden van de veldwerk dataverzameling heeft het CBS de mogelijkheid gecreëerd om de vragenlijst online in te vullen, om persoonlijk langs te komen en zijn enquêteurs bij bedrijven langs geweest om de werknemers de mogelijkheid te bieden om de vragenlijst in te vullen. De Census begon door gebruik te maken van de CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) methodiek waar vragenlijsten digitaal op een tablet ingevuld werden. De mogelijkheid voor CAWI (Computer Assisted Web Interviewing), het online invullen van de vragenlijst, werd in het einde van de veldwerkperiode mogelijk gemaakt.

Het responspercentage onder huishoudens was hoog. Volgens de adressenadministratie is 6.8 procent van adressen niet benaderd. De censusdatabase is gecorrigeerd voor deze vermoedelijke ondertelling. Middels imputatie werd de huishoudgrootte van gemiste adressen en niet benaderde adressen aan het totaal toegevoegd. Daarna is er gecorrigeerd op vermoedelijke onder-representativiteit op basis van een buurtverdeling.

2.2 Migranten analyse methodologie

De gegevens van de volkstelling van 2023 zijn de belangrijkste databron voor de analyse in dit rapport. De hoofdvariable in deze publicatie is geboorteland. Deze hoofdvariable is gekoppeld aan nationaliteit, onderwijs, arbeid, inkomen, taal en gezondheid:

Eerste generatie migrant. Aan de hand van vraag 3 in de Census 2023 vragenlijst over geboorteland kan worden bepaald wie behoort tot de eerste generatie migranten.

Nationaliteit. De nationaliteit van de migrant is in kaart gebracht door middel van vraag 12 over nationaliteit.

Onderwijs. De kenmerken ten aanzien van onderwijs zijn onderzocht door middel van vragen over de huidige deelname aan dagonderwijs (vraag 21) en hoogst afgeronde opleiding (vraag 27).

Arbeid. Om inzicht te krijgen in de arbeidsmarktkenmerken van de bevolking zijn er in de sectie Arbeid van het vragenformulier achttien vragen (32 tot en met 50) gesteld over onder andere economische positie, huidige werkzaamheden en type werkzaamheden.

Inkomen. Ten aanzien van het inkomen van de bevolking zijn er in vraag 52 tot en met 58 vragen gesteld over het inkomen van de respondent. Voor deze publicatie is er gekeken naar vraag 52 om te beschrijven wat de belangrijkste inkomstenbron is. Daarnaast geeft vraag 54.1 inzicht in de inkomenscategorie waarin de persoon/migrant valt.

Taal. Kenmerken ten aanzien van taal zijn gemeten met de vraag welke de meest gesproken taal thuis is (vraag 29).

Gezondheid. Om inzicht te krijgen in de gezondheid van migranten zijn er in vraag 15 tot en met 18 diverse vragen gesteld over de beleving van de gezondheid, geconstateerde ziektes en ziektekosten-verzekering.

Door afronding van decimalen kunnen de weergegeven percentages in de tabellen in sommige gevallen niet exact optellen tot 100%.

2.3 Definities

Migranten

Personen die in Curaçao woonachtig zijn, maar niet in Curaçao geboren zijn. Het gaat hier dus ook om personen die in andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden geboren zijn. Deze personen die niet in Curaçao geboren zijn worden eerste generatie migranten genoemd.

Tweede generatie migranten

Personen die in Curaçao geboren zijn, maar waarvan de een of beiden ouders elders geboren zijn.

Beroepsbevolking

Werkenden en de werkzoekenden samen, ook wel de economisch actieve bevolking genoemd

Economisch niet actieven

Alle personen van 15 jaar en ouder die noch werken, noch op zoek zijn naar werk.

Participatiegraad

De verhouding van de beroepsbevolking tot de totale beroepsbevolking en een graadmeter voor de participatie aan het economische verkeer.

Schoolparticipatiegraad

De verhouding tussen het aantal deelnemers aan dagonderwijs en de totale populatie.

Werkenden

Alle personen van 15 jaar en ouder met een baan of eigen bedrijf of alle personen die in de week voorafgaand aan het onderzoek 4 uur of meer hebben gewerkt tegen betaling.

Werkloosheidspercentage

Het aantal werkzoekenden als aandeel van de bevolking

Werkzoekenden

Alle personen van 15 jaar en ouder die tijdens het onderzoek zonder werk zijn, op zoek zijn naar werk of een eigen bedrijf willen beginnen, de maand voorafgaand aan het onderzoek actief naar werk hebben gezocht en binnen 2 weken kunnen beginnen te werken of een eigen bedrijf starten.

3. Demografische kenmerken

In dit hoofdstuk zullen de demografische kenmerken van de migranten besproken worden. Er is voor gekozen om de analyse te richten op de tien grootste migrantengroepen in Curaçao.

3.1 Geboorteplaats en nationaliteit

In deze publicatie worden personen die niet geboren zijn in Curaçao eerste generatie migrant genoemd. Ook personen geboren in de andere landen van het Koninkrijk der Nederlanden worden beschouwd als migranten.

Tabel 1 toont de aantallen van personen in Curaçao geboren en migranten in de afgelopen 22 jaar. In het jaar 2023 was driekwart van de bevolking geboren in Curaçao (75,4%). Het aandeel migranten is 24,6 procent van de bevolking van Curaçao. In de vergelijking met de telling in 2011 is dat een stijging van 0,4 procentpunt. Destijds was het aandeel migranten 24,2 procent. Verder terug in de tijd, in het jaar 2001, was het aandeel migranten 19,5 procent van de bevolking. In de afgelopen tweeëntwintig jaar is het aandeel personen dat niet in Curaçao geboren is gestegen met 5,1 procentpunten.

Tabel 1. Migranten, absoluut en relatief, 2001-2023

	Totaal	In Curaçao geboren	%	Migrant	%
2001	130627	105177	80.5	25450	19.5
2011	150563	114200	75.8	35647	24.2
2023	155826	117464	75.4	38362	24.6

Tabel 2 geeft een overzicht van de top 10 herkomstlanden van migranten in Curaçao in 2011 en 2023. De grootste migrantengroepen in 2023 worden gevormd door personen geboren in Nederland (5,8%), Colombia (3,7%), en de Dominicaanse Republiek (3,6%).

Personen geboren in Nederland vormden de afgelopen decennia de grootste migrantengroep (tabel 2). Personen geboren in de Dominicaanse Republiek hebben tot de census van 2011 op de tweede plaats gestaan. Colombia staat nu op de tweede plaats. Het aandeel van personen geboren in Colombia is gestegen van 3 procent naar 3,7 procent in 2023. In vergelijking met de meting van 2011 zijn vooral migranten uit Venezuela toegenomen, van 1691 personen in 2011 naar 4263 personen in 2023. Het aandeel van migranten uit Haïti en Jamaica is ook groter geworden. Het aandeel van personen geboren in Suriname, Aruba, BES en Portugal is kleiner geworden.

Binnen de migrantenbevolking zijn er ook enkele minderheidsgroepen. Er is gekozen om te kijken naar groepen waar er tussen de vijftientwintig personen in Curaçao aanwezig zijn.

Er zijn in deze categorie migranten uit onder andere Puerto Rico, Zwitserland, Nigeria, Polen, Barbados, Japan, Israël en Zuid-Afrika.

Tabel 2. Migrantenpopulatie naar geboorteland, absoluut en relatief, 2011-2023

	2011		2023	
	absoluut	%	Absoluut	%
Curaçao	114200	75.8	117480	75.4
Nederland	8988	6.0	9052	5.8
Colombia	4537	3.0	5757	3.7
Dominicaanse Republiek	5405	3.6	5535	3.6
Venezuela	1691	1.1	4263	2.7
Haïti	1861	1.2	2232	1.4
Suriname	1770	1.2	1636	1.0
Jamaica	1230	0.8	1560	1.0
Aruba	1616	1.1	1426	0.9
BES	2208	1.5	1309	0.8
Portugal	869	0.6	630	0.4
Overig	6188	4.1	4946	3.2
Totaal	150563	100.0	155826	100.0

Er is in de census ook aandacht besteed aan nationaliteit. De meest voorkomende nationaliteit in Curaçao is de Nederlandse. Door het groeiende aantal migranten is er ook een groei in de aantallen van andere nationaliteiten. Tabel 3 laat de top 10 van meest voorkomende nationaliteiten zien. De drie meest voorkomende nationaliteiten in Curaçao in 2023 bestaat, net zoals in de census van 2001 en 2011, uit de Nederlandse (85,5%), Colombiaanse (2,9%) en Dominicaanse (2,3%). Van belang om op te merken is dat in de census van 2023 de nationaliteit van een groot deel van de populatie niet bekend is (4048 personen).

Tabel 3. Bevolking naar land van nationaliteit, absoluut en relatief, 2011-2023

	2011		2023	
	absoluut	%	absoluut	%
Nederland	133556	88.7	133157	85.5
Colombia	3386	2.2	4579	2.9
Dominicaanse Republiek	2906	1.9	3566	2.3
Venezuela	1152	0.8	3479	2.2
Haiti	1772	1.2	2066	1.3
Jamaica	1087	0.7	1450	0.9
Suriname	450	0.3	485	0.3
India	394	0.3	402	0.3
China	398	0.3	398	0.3
Guyana	368	0.2	367	0.2
Overig	2144	1.4	1826	1.2
Onbekend	2950	2.0	4048	2.6
	150563	100.0	155826	100.0

Tabel 4. Nationaliteit verdeling, relatief, 2023

	Nederlandse	Geboorteland
Curaçao	98.7	n.v.t.
Nederland	99.6	n.v.t.
Colombia	25.0	74.0
Dominicaanse Republiek	38.5	60.7
Venezuela	18.8	79.0
Haïti	1.5	83.8
Suriname	72.4	26.4
Jamaica	14.3	85.2
Aruba	99.8	n.v.t.
Bonaire	99.4	n.v.t.
Portugal	69.0	30.8

In de census van 2011 zijn twee vragen toegevoegd die het mogelijk maakten om inzichten te krijgen in migratieachtergrond van de bevolking, met name de tweede generatie migrantenbevolking. Deze vragen zijn: “Waar is jouw vader geboren” en “waar is jouw moeder geboren”.

Tweedegeneratie migranten bestaan uit twee groepen personen. De ene groep bestaat uit mensen met een gemengde achtergrond, waarbij een ouder in Curaçao is geboren en de ander in het buitenland. De andere groep bestaat uit personen van wie beide ouders in het buitenland zijn geboren. Tweede generatie migranten zijn dus personen die in Curaçao zijn geboren en van wie één of beiden personen elders is geboren. Van de totale bevolking behoort 18,5 procent tot de tweede generatie. Van deze tweede generatie heeft 10,6% ouders afkomstig uit zowel het buitenland als Curaçao en 6,1% uitsluitend ouders geboren in het buitenland. Voor 2011 was dit respectievelijk 11,8 en 6,2 procent. Tabel 5 toont het aantal tweedegeneratie migranten en hun aandeel in de totale bevolking van Curaçao. De grootste groepen zijn afkomstig van de BES-eilanden (1,9%), Nederland (1,4%) en de Dominicaanse Republiek (1,1%), in vergelijking met andere herkomstlanden.

Tabel 5. *Tweedegeneratie migranten, absoluut en relatief, 2023*

	Absoluut	%
Nederland	2246	1,4
Colombia	848	0,5
Dominicaanse Republiek	1684	1,1
Venezuela	748	0,5
Haïti	137	0,1
Suriname	322	0,2
Jamaica	216	0,1
Aruba	757	0,5
BES	2967	1,9
Portugal	95	0,1

3.2 Geslacht

Binnen de populatie die in Curaçao geboren is, bedragen percentages mannen en vrouwen respectievelijk 46,3 en 53,7 procent. Voor de migrantenbevolking zijn de percentages voor mannen en vrouwen respectievelijk 41,2 en 58,8 procent.

Tabel 6 laat de man-vrouwverhouding zien van de grootste migrantengroepen in Curaçao. Voor een aantal migrantengroepen geldt dat de verhouding man-vrouw scheef te noemen is en het aantal vrouwen overheerst. Dit is met name het geval bij de groepen die afkomstig zijn uit Colombia, Dominicaanse Republiek, Jamaica en Aruba. Opvallend is dat er meer mannen uit Haïti (55,2%) zijn dan vrouwen.

Tabel 6. Geslacht, eerste generatie, relatief, 2011-2023

	2011		2023	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Curaçao	47.1	52.9	46.3	53.7
Nederland	50.5	49.5	49.7	50.2
Colombia	34.2	65.8	23.8	76.2
Dominicaanse Republiek	23.5	76.5	35.5	64.5
Venezuela	41.8	58.2	35.8	64.2
Haïti	54.7	45.3	55.2	44.8
Suriname	43.2	56.8	41.0	59.0
Jamaica	28.9	71.1	42.7	57.3
Aruba	36.9	63.1	36.7	63.3
BES	40.6	59.4	44.7	55.3
Portugal	48.6	51.4	46.3	53.7

3.3 Leeftijd

Als we kijken naar de leeftijdsstructuur van de personen geboren in Curaçao zien we dat bijna de helft (46,9%) deel uitmaakt van de bevolking in de economisch actieve leeftijdscategorie van 25 tot en met 64 jaar (tabel 7). Er zijn relatief weinig Curaçaoënaars tussen de 15 en 24 jaar (10,6%). Voor alle migrantengroepen en Curaçaoënaars geldt dat het grootste percentage zit in de leeftijdscategorie 45 tot en met 64 jaar. Dit is met name zo voor migranten geboren in Colombia (44,7%), Dominicaanse Republiek (46,1%) en Haïti (55,8%). Dit is niet het geval bij migranten uit Venezuela; zij zitten relatief vaker in de categorie 25 tot en met 44 jaar. De groep 65-plussers is onder Curaçaoënaars (26,1%) kleiner dan migranten uit Aruba (52,4%) en Bonaire (63,1%), maar groter dan migranten uit onder andere Venezuela (8,1%) en Jamaica (8,3%). Opvallend is dat meer dan de helft van de personen geboren in Portugal 45 jaar of ouder is, namelijk 99,1 procent.

Tabel 7. Leeftijd naar geboorteland, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
0-14	16.4	15.5	4.8	1.8	8.6	2.5	3.1	4.9	2.0	2.6	0.0
15-24	10.6	14.1	6.9	4.7	7.6	6.9	4.3	9.4	4.1	1.6	0.0
25-44	19.1	26.2	30.2	27.0	46.7	24.2	23.3	37.5	10.6	11.0	1.0
45-64	27.8	27.4	44.7	46.1	28.9	55.8	39.8	39.9	30.9	25.6	43.3
65+	26.1	16.6	13.3	20.4	8.1	10.2	29.3	8.3	52.4	73.0	55.8
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabel 8 laat de leeftijdsopbouw van twee jaren zien. Voor alle landen, behalve Venezuela en Jamaica, geldt dat de groep 65 plus groter is geworden. Dit is met name opvallend voor mensen geboren in Curaçao, Dominicaanse Republiek, Aruba, BES en Portugal.

Tabel 8. Leeftijd naar geboorteland, relatief, 2011-2023

	2011			2023		
	0 - 14	15 - 64	65+	0-14	15-64	65+
Curaçao	21.7	64.3	14.0	16.4	57.4	26.1
Netherlands	29.6	62.3	8.1	15.5	67.8	16.6
Colombia	8.8	86.7	4.6	4.8	81.8	13.3
Dominicaanse Republiek	5.3	87.1	7.5	1.8	77.8	20.4
Venezuela	11.8	79.9	8.3	8.6	83.2	8.1
Haïti	3.9	93.9	2.2	2.5	86.9	10.2
Suriname	7.5	69.7	22.8	3.1	67.5	29.3
Jamaica	7.6	90.8	1.6	4.9	86.8	8.3
Aruba	5.8	73.4	20.8	2.0	45.6	52.4
BES	4.8	51.4	43.8	2.6	34.3	63.1
Portugal	0.7	58.3	41.0	0.0	44.2	55.8

3.4. Burgerlijke staat

Tabel 9 geeft informatie over de burgerlijke staat naar geboorteland in de leeftijd van 20 jaar en ouder. Onder de migranten zijn er meer gehuwden dan onder personen geboren in Curaçao, met uitzondering van personen uit Jamaica. Migranten uit Portugal (57,5%) en Haïti (54,5%) zijn relatief gezien het meeste gehuwd. Onder personen in Curaçao geboren is 53,1% ongehuwd. Alleen bij personen uit Jamaica (62,8%) is dat percentage groter. Personen uit Portugal zijn het minst vaak ongehuwd en vaker verweduwd (22,3%). Personen uit Nederland hebben vaker een geregistreerd partnerschap in vergelijking met andere migrantengroepen.

Bij een vergelijking met 2011 zijn de verdelingen ongeveer gelijk (tabel 10). Er zijn kleine verschuivingen zichtbaar waarbij er in onder de personen geboren in Nederland in 2023 minder gehuwden zijn, meer ongehuwden in Venezuela en minder ongehuwden onder personen geboren in Haïti.

Tabel 9. Burgerlijke staat naar geboorteland, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
Ongehuwd (nooit gehuwd geweest)	53.1	42.8	43.1	41.2	48.0	35.3	30.0	62.8	32.3	29.4	11.4
Gehuwd	29.5	40.6	40.8	36.4	39.0	54.5	48.6	25.3	41.8	39.3	57.5
Weduwnaar/Weduwe	6.7	3.7	4.8	10.2	3.1	4.3	9.7	3.9	10.8	18.4	22.3
Gescheiden	8.0	6.3	6.2	8.1	5.5	3.6	7.6	3.7	12.8	10.0	6.4
Geregistreerd Partnerschap	2.8	6.5	5.1	4.0	4.5	2.3	4.0	4.2	2.3	2.8	2.4
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabel 10. Burgerlijke staat naar geboorteland, relatief, 2011

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
Ongehuwd (nooit gehuwd geweest)	52.2	41.6	47.0	47.3	39.0	46.7	35.0	68.2	33.8	35.8	11.5
Gehuwd	33.4	49.6	43.1	37.5	49.4	48.3	48.7	25.4	46.9	41.2	63.2
Weduwnaar/Weduwe	5.8	2.5	3.5	7.3	4.6	2.6	8.3	2.4	6.6	15.6	18.3
Gescheiden	8.2	5.7	6.0	7.6	6.8	2.4	7.6	3.5	12.5	7.0	6.6
Onbekend	0.4	0.6	0.3	0.3	0.2	0.1	0.4	0.5	0.2	0.3	0.5
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4. Sociaaleconomische kenmerken

In dit hoofdstuk wordt de sociaaleconomische positie van migranten in Curaçao beschreven. Dit zal gedaan worden aan de hand van de volgende onderwerpen: onderwijs, arbeidsmarktpositie, inkomen, gezondheidssituatie en taal.

4.1 Onderwijs

Schoolparticipatiegraad

De schoolparticipatiegraad geeft de verhouding weer tussen het aantal deelnemers aan dagonderwijs en de totale populatie.

Uit tabel 11 valt af te leiden dat er tussen diverse geboortelanden grote verschillen in de schoolparticipatiegraad van migrantenjongeren zijn. Voor de leeftijdsgroep 6-15 jaar geldt voor jongeren uit Aruba (96%) en de Dominicaanse Republiek (92,2%) de hoogste participatiegraad. Jamaica scoort voor deze leeftijdscategorie het laagste met 83,7 procent. De verschillen worden vooral duidelijk bij de leeftijdsgroep 16-24 jaar. Eerste generatie migrantenjongeren uit Colombia en Haïti scoren het laagste en uit Suriname en Nederland het hoogste. Opvallend zijn de percentages voor Portugal. Deze worden verklaard door het feit dat 100% van de eerste generatie 45 jaar of ouder is.

Tabel 11. Schoolparticipatiegraad, eerste generatie migranten, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
0 tot 5	33.7	39.9	58.7	22.2	62.5	66.7	38.5	22.2	62.5	14.3	0.0
6 tot 15	92.8	91.4	86.0	92.2	89.5	84.7	84.1	83.7	96.0	84.6	0.0
16 tot 24	54.4	53.2	33.1	41.5	41.2	34.2	56.0	39.3	45.3	31.3	0.0
25+	0.8	1.2	0.5	0.6	0.8	0.5	0.8	0.2	0.5	0.0	0.0

Opleidingsniveau

Een belangrijke indicator op onderwijsgebied is de hoogst gevolgde opleiding van personen die momenteel niet schoolgaand zijn. Aan alle personen van 15 jaar en ouder is gevraagd naar de hoogst afgeronde opleiding met een diploma. Tabel 12 laat zien dat personen geboren in Nederland, Venezuela en Suriname relatief vaker een HBO en WO opleidingsniveau hebben. Migranten uit Dominicaanse Republiek (46,3%), Haïti (54,3%), Jamaica (39,2%) en Portugal (52,5%) hebben relatief vaak geen opleiding gevolgd of basisonderwijs.

Een vergelijking tussen de jaren 2011 en 2023 is niet mogelijk vanwege verschillende onderwijs-classificaties in beide jaren.

Tabel 12. Opleidingsniveau, eerste generatie migranten, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haïti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal	Overig
None	4.4	2.2	7.1	13.0	6.3	18.3	2.5	17.3	3.5	5.1	15.8	7.9
Primary school	14.5	5.9	18.2	33.3	14.1	36.0	5.5	21.9	8.3	17.9	52.5	19.2
Preparatory secondary vocational education	40.0	17.2	32.4	28.6	25.6	27.3	20.1	33.0	34.5	38.2	21.2	19.2
Secondary vocational education level 1	2.0	2.2	1.3	1.2	1.3	1.4	2.3	1.3	1.0	0.7	0.2	1.4
Secondary vocational education level 2-4	16.6	17.6	9.7	7.2	7.3	5.3	15.0	7.1	14.8	14.0	3.6	8.0
Senior general education	4.8	7.5	9.6	5.8	9.2	3.2	8.3	10.3	5.1	3.9	1.6	10.3
HBO/WO Bachelor	10.8	27.4	10.0	4.2	16.3	2.0	28.7	2.1	19.2	12.6	0.2	16.8
HBO/WO Master	5.3	18.1	7.5	3.0	16.0	1.3	15.8	1.8	12.4	5.4	3.3	13.2
PhD	0.1	0.6	0.1	0.1	0.4	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
Other	0.8	0.8	3.6	2.4	2.6	4.6	0.8	4.4	0.6	1.3	1.5	2.3
Onbekend	0.8	0.5	0.5	1.4	0.9	0.6	0.6	0.7	0.7	0.9	0.2	0.9
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4.2 Arbeidsmarktsituatie

De arbeidsparticipatiegraad geeft de verhouding weer tussen het aantal deelnemers op de arbeidsmarkt en de totale populatie. Tabel 13 laat zien dat in 2023 vooral migranten uit de BES eilanden (74,5%) en Aruba (62,1%) en Portugal (65,1%) in hoge mate deelnemen aan de arbeidsmarkt.

Het werkloosheidspercentage is de verhouding tussen werkzoekenden en de beroepsbevolking. In 2023 is het opvallend dat er grote verschillen zijn tussen landen. Migranten uit Dominicaanse Republiek (12,5%), Venezuela (10,8%) en Haïti (13,8%) kennen de grootste percentages werklozen. Opvallend is dat Venezolanen relatief vaak een hbo- of wo-opleiding hebben, maar tegelijkertijd een hoog werkloosheidspercentage kennen. Op basis van deze data kunnen er echter geen conclusies worden getrokken over deze tegenstrijdigheid, waardoor verder onderzoek nodig is.

Het percentage werkenden drukt de verhouding uit tussen het aantal werkenden en de totale populatie. Migranten uit de BES eilanden, Aruba en Portugal hebben een hoog percentage werkenden.

Tabel 14 laat zien dat in 2011 vooral migranten uit Haïti (82,9%) en Jamaica (77,6%) in hoge mate deelnemen aan de arbeidsmarkt. Migranten uit Dominicaanse Republiek en Venezuela kennen de grootste percentages werklozen. Migranten uit Haïti, Jamaica en Colombia hebben een hoog percentage werkenden.

Bij een vergelijking van 2011 met 2023 wordt duidelijk dat er verschuivingen zijn met betrekking tot de participatiegraad van migranten. Met betrekking tot het werkloosheidspercentage is de top drie hetzelfde gebleven. Met betrekking tot het percentage werkenden heeft er een verschuiving plaatsgevonden in top drie landen met de hoogste percentages werkenden.

Tabel 13. Arbeidsmarktpositie, eerste generatie migranten, absoluut en relatief, Curaçao, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
1. Werkenden	54307	3086	1956	2526	1422	892	714	443	865	954	404
2. Werkzoekend	3711	186	221	361	172	143	65	57	20	21	6
3. Beroepsbevolking (1+2)	58018	3272	2177	2887	1594	1035	779	500	885	975	410
4. Economisch niet actief (5-3)	38554	4209	3268	2521	2261	1113	798	963	508	289	221
5. Bevolking 15 jaar+	96572	7481	5445	5408	3855	2148	1577	1463	1393	1264	631
6. Totale bevolking	117480	9052	5757	5535	4263	2232	1636	1560	1426	1309	630
7. Participatiegraad (3:6)	49.4	36.1	37.8	52.2	37.4	46.4	47.6	32.1	62.1	74.5	65.1
8. Werkloosheidspercentage (2:3)	6.4	5.7	10.2	12.5	10.8	13.8	8.3	11.4	2.3	2.2	1.5
9. Percentage werkenden (1:6)	46.2	34.1	34.0	45.6	33.4	40.0	43.6	28.4	60.7	72.9	64.1

Tabel 14. Arbeidsmarktpositie, eerste generatie migranten, absoluut en relatief, Curaçao, 2011

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
1. Werkend	n.b.	3997	2869	3026	875	1395	942	873	821	716	379
2. Werkzoekend	n.b.	186	238	494	95	148	54	82	54	68	9
3. Beroepsbevolking (1+2)	n.b.	4183	3107	3520	970	1543	996	955	875	784	388
4. Economisch niet actief (5-3)	n.b.	2146	1032	1595	520	245	641	181	647	1317	475
5. Bevolking 15 jaar+	n.b.	6329	4139	5115	1490	1788	1637	1136	1522	2101	863
6. Totale bevolking	n.b.	8988	4537	5405	1691	1862	1770	1230	1616	1861	869
7. Participatiegraad (3:6)	n.b.	46.5	68.5	65.1	57.4	82.9	56.3	77.6	54.1	42.1	44.6
8. Werkloosheidspercentage (2:3)	n.b.	4.4	7.7	14.0	9.8	9.6	5.4	8.6	6.2	8.7	2.3
9. Percentage werkenden (1:6)	n.b.	44.5	63.2	56.0	51.7	74.9	53.2	71.0	50.8	38.5	43.6

4.3 Inkomen

Het bruto maandinkomen van de werkende bevolking geeft een indicatie van de financiële positie van de betreffende populatie. Tabel 15 laat de inkomensverdeling per geboorteland zien. Personen geboren in Nederland zitten vooral in de inkomensklassen 5001-7500 en hoger. Migranten uit Colombia (28,2%), Dominicaanse Republiek (39,9), Venezuela (23,4), Haïti (29,0) en Jamaica (27,5%) zitten vooral in de inkomensklasse 0-2000. Migranten uit Suriname zitten vooral in de inkomens-klasse 3001-4000 en 5001-7000. Migranten uit de BES eilanden zitten vooral in de inkomensklasse 1001-2000. Een groot deel van de migranten uit Portugal (30,2%) zit in de inkomensklasse 1001-2000.

Bij een vergelijking met 2011 is een aantal zaken opvallend (tabel 16). Het percentage personen met geboorteplaats Curaçao met een inkomen tussen de 0 en 1000 gulden kleiner is geworden en er verschuiving heeft plaats gevonden naar hogere inkomenscategorieën. Hetzelfde geldt voor personen uit de andere geboortelanden. Opvallend is dat een groter percentage migranten uit Haïti en Jamaica geen inkomen heeft.

Tabel 15. Inkomenscategorie, bevolking ouder dan 15 jaar naar geboorteplaats, bruto maandinkomen, relatief, Census 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haïti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
Geen inkomen	17.8	20.6	23.2	20.7	26.4	25.6	16.1	23.1	11.2	8.3	15.7
0-1000	11.6	4.6	10.0	19.4	7.9	9.2	6.1	9.4	9.8	14.3	19.9
1000-2000	19.3	6.1	18.2	19.9	15.5	19.8	8.8	18.1	19.5	29.1	30.2
2000-3000	13.1	7.9	21.7	20.0	18.9	21.6	10.5	20.9	11.4	11.9	11.4
3000-4000	8.4	7.1	7.5	4.7	8.6	4.8	13.4	7.8	9.4	7.9	6.5
4000-5000	3.9	5.5	3.0	1.3	3.3	1.6	6.6	2.4	4.9	4.4	2.2
5001-7500	8.1	13.6	3.8	1.4	4.4	1.2	17.4	1.9	11.4	7.8	4.3
Meer dan 7500	4.0	15.2	1.7	0.3	2.8	0.4	7.5	0.7	9.3	4.6	2.1
Onbekend	13.7	19.7	10.9	12.3	12.1	15.7	13.5	15.7	13.1	11.8	7.6
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabel 16. Inkomenscategorie, bevolking ouder dan 15 jaar naar geboorteplaats, bruto maandinkomen, relatief, 2011

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haïti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
Geen	17.2	19.6	21.4	22.6	25.9	15.5	13.8	16.9	10.4	9.0	11.4
0-1000	29.4	9.2	20.9	32.5	18.3	25.2	16.5	28.0	26.2	44.7	45.9
1001-2000	17.9	8.7	34.3	31.4	17.9	41.3	13.3	38.3	14.7	16.0	19.2
2001-3000	10.5	9.1	10.2	5.3	11.7	9.3	14.9	7.7	11.3	10.4	7.8
3001-4000	6.3	8.3	4.0	1.5	6.8	2.3	9.4	1.7	7.7	5.2	3.8
4001-5000	5.8	8.5	2.7	1.3	5.9	1.7	11.3	1.5	8.9	4.4	3.7
5001 - 7500	6.4	13.5	2.1	1.1	5.6	0.9	11.9	0.8	11.8	5.5	4.2
> 7500	3.7	16.8	1.8	2.1	4.8	2.0	5.9	2.7	6.0	3.0	2.7
Not reported	2.7	6.3	2.6	2.3	3.1	1.6	2.9	2.6	3.0	1.7	1.4
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

De analyse van de relatie tussen opleidingsniveau en inkomen onder migranten op Curaçao laat zien dat er aanzienlijke verschillen bestaan tussen herkomstgroepen. In het algemeen geldt dat een hoger opleidingsniveau samenhangt met een hoger inkomen, maar de sterkte van dit verband varieert per land van herkomst. Migranten uit Nederland tonen het duidelijkst de verwachte relatie tussen opleiding en inkomen: hoogopgeleiden bevinden zich aanzienlijk vaker in de hogere inkomenscategorieën, terwijl laagopgeleiden vooral in de lagere inkomensgroepen voorkomen. Bij migranten uit Venezuela en Colombia is deze relatie zwakker in vergelijking met bijvoorbeeld migranten uit Nederland (tabel 17). Hoewel ook hier hoger opgeleiden iets vaker in hogere inkomensgroepen te vinden zijn, komen zij opvallend vaak voor in lage inkomensposities. Dit wijst op een mismatch tussen opleidingsniveau en arbeidsmarktbeloning, mogelijk veroorzaakt door beperkte erkenning van buitenlandse diploma's. Migranten uit Haïti, Jamaica en de Dominicaanse Republiek hebben overwegend lage opleidingsniveaus en concentreren zich grotendeels in de laagste inkomensgroepen. Bij deze groepen lijkt opleiding slechts beperkt bij te dragen aan economische opwaartse mobiliteit. Surinaamse en Portugese migranten vertonen een gemengd patroon. Middelbaar opgeleiden zijn bij hen relatief goed vertegenwoordigd in alle inkomensgroepen, maar de doorstroom naar de hoogste inkomenscategorieën blijft beperkt.

Over het geheel genomen blijkt dat opleidingsniveau een belangrijke voorspeller is van inkomen, maar dat de arbeidsmarktpositie van migranten sterk samenhangt met herkomst. Waar Europese migranten relatief goed worden beloond naar opleiding, blijven Caribische en Latijns-Amerikaanse migranten achter, zelfs wanneer zij hoogopgeleid zijn.

Tabel 17. *Inkomen en opleiding, migranten Colombia, Venezuela en Nederland, relatief, 2023*

Geboorteland	Inkomens groep	None	Primary school	Preparatory secondary vocational education	Secondary vocational education level 1	Secondary vocational education level 2-4	Senior general education	HBO/WO Bachelor	HBO/WO Master	PhD	Overig
Colombia	Laag	4,07	9,57	13,28	0,47	2,54	4,4	3,09	2,1	0	1,57
Colombia	Midden	2,33	7,07	14,46	0,53	5,34	3,6	3,83	2,35	0,06	1,5
Colombia	Hoog	0,21	0,49	1,46	0,19	1	0,57	2,27	2,27	0,04	0,64
Venezuela	Laag	3,29	7,12	9,84	0,44	2,1	3,65	4,48	4,3	0,12	0,95
Venezuela	Midden	1,63	5,16	10,64	0,62	3,77	3,77	6,52	5,63	0	1,37
Venezuela	Hoog	0,33	0,44	1,57	0,12	0,62	0,65	2,82	4,12	0,21	0,27
Nederland	Laag	1,06	4,1	7,15	0,51	3,65	2,51	3,2	1,7	0,14	0,35
Nederland	Midden	0,29	0,41	4,47	0,68	4,85	1,39	4,85	1,85	0,17	0,03
Nederland	Hoog	0,14	0,11	2,53	0,76	5,95	1,74	14,34	11,36	0,23	0,46

Laag = Geen inkomen, 0001 - 0500, 0501 - 1000, 1001 - 1500, 1501 - 2000

Midden = 2001 - 2500, 2501 - 3000, 3001 - 3500, 3501 - 4000, 4001 - 4500

Hoog = 4501 - 5000, 5001 - 7500, Meer dan 7500

4.4 Taal

Er is aan iedere persoon in een huishouden gevraagd naar de meest gesproken taal of talen thuis. In 2023 spreekt 78 procent van de totale bevolking Papiaments als eerste taal thuis, 8.4% Spaans en 7.9% Nederlands (tabel 18). De meest gesproken taal van personen geboren in Curaçao is Papiaments (92,6%). Personen uit Colombia (73,4) en Venezuela (75,9%) spreken het meest Spaans thuis. Opvallend is dat 43% van de personen geboren in de Dominicaanse Republiek Papiaments als eerste taal thuis spreekt. Hetzelfde geldt voor personen uit Haïti, waar 42,6% Papiaments als eerste taal thuis spreekt en 53,8% Frans Creools.

Bij een vergelijking met de census data van 2011 wordt duidelijk dat een groter aandeel personen uit Colombia, Dominicaanse Republiek en Venezuela in 2023 Spaans spreekt. Hetzelfde geldt voor personen geboren in Jamaica met betrekking tot het Engels.

Tabel 18. Meeste gesproken taal, eerste generatie migranten, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	Bonaire	Portugal
Papiaments	92.6	30.7	23.5	43.0	20.8	42.6	21.9	24.1	80.9	92.7	67.0
Engels	1.9	2.9	1.4	0.8	1.4	2.0	4.4	74.0	7.8	1.6	0.3
Nederlands	3.8	64.9	1.3	0.5	1.2	0.2	72.5	0.4	10.3	4.4	1.3
Spaans	1.3	1.0	73.4	55.4	75.9	0.9	0.5	0.2	0.8	1.3	4.0
Frans Creool	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	52.8	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0
Chinees	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0
Portugees	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	27.3
Hindi	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0
Anders	0.1	0.4	0.2	0.1	0.4	1.5	0.2	0.6	0.1	0.0	0.0

Tabel 19. Meeste gesproken taal, eerste generatie migranten, relatief, 2011

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal
Papiaments	91.4	33.8	33.1	59.7	41.6	50.4	18.2	39.1	78.0	89.7	62.5
Engels	1.4	1.6	1.0	1.1	2.4	1.4	4.7	58.5	6.5	3.7	0.8
Nederlands	4.5	62.7	2.4	1.1	2.7	0.2	74.1	1.1	11.5	4.1	0.6
Spaans	1.7	1.2	62.9	37.8	50.9	0.8	0.9	0.6	1.2	1.0	3.3
Frans Creools	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	41.0	0.1	0.3	0.1	0.0	0.0
Chinees	0.2	0.0	0.1	0.1	0.4	0.0	0.1	0.2	0.3	0.1	0.0
Portugees	0.1	0.0	0.0	0.1	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	32.2
Hindi	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Anders	0.1	0.4	0.0	0.1	0.1	6.1	1.5	0.0	0.4	0.0	0.6
Not reported	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	2.1	1.3	0.0
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

4.5 Gezondheid

In deze paragraaf worden een aantal aan gezondheid gerelateerde aspecten beschreven. Een vraag ging over de beleving van gezondheid vergeleken met leeftijdsgenoten. In 2023 vond 84,3 procent van de totale bevolking zijn of haar eigen gezondheid in vergelijking met dat anderen van dezelfde leeftijd (heel) goed. In 2011 was deze beleving 87 procent.

Uit tabel 20 valt af te leiden dat in 2023 van personen geboren in Curaçao 86,2 procent de gezondheid als heel goed of goed ervaart wanneer deze wordt vergeleken met leeftijdsgenoten. In 2011 beoordeelt 86,9 procent van personen geboren in Curaçao de gezondheid als (heel) goed. Van personen geboren in Nederland (92,1%), Colombia (91,5%) en Venezuela (92,9%) ervaart een groot aandeel de gezondheid als goed of heel goed. Personen uit Portugal ervaren het minst vaak de gezondheid als heel goed (19,3%) en ervaren relatief vaker hun gezondheid als slecht (7,1%). Een mogelijke verklaring daarvoor zou kunnen liggen in het feit dat de Portugese populatie ouder is vergeleken met andere migrantengroepen.

In 2011 hebben met name personen geboren in Venezuela (93,6%), Nederland (92,7%), Jamaica (92,1%) en Colombia (92,0%) een zeer positief oordeel over hun gezondheid. Personen geboren in de Dominicaanse Republiek (84,7%), de BES eilanden en Aruba (81,0%) zijn relatief gezien minder positief over hun gezondheid vergeleken met mensen geboren in Curaçao. Met 71,8 procent zijn met name personen geboren in Portugal minder vaak van mening dat hun gezondheid (heel) goed is. In totaal gaf 9 procent van de in Portugal geboren personen aan dat hun gezondheid (zeer) slecht was, terwijl dit voor de overige landen 3,2 procent of lager is.

Tabel 20. Ervaren gezondheid, eerste generatie migranten, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	Bonaire	Portugal
Heel goed	45.4%	50.0%	50.2%	39.0%	52.6%	45.4%	36.5%	51.9%	34.2%	29.2%	19.3%
Goed	40.8%	42.1%	41.3%	44.0%	40.3%	42.9%	49.1%	37.0%	46.0%	46.7%	47.7%
Redelijk	11.4%	6.9%	7.3%	13.9%	5.7%	9.1%	13.0%	9.5%	15.5%	18.5%	24.7%
Slecht	2.1%	1.0%	1.0%	2.4%	1.1%	2.3%	1.1%	1.3%	3.8%	4.5%	7.1%
Heel slecht	0.4%	0.1%	0.2%	0.6%	0.3%	0.3%	0.2%	0.2%	0.4%	1.1%	1.3%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

In 2023 zijn de vijf meest genoemde gezondheidsproblemen in Curaçao hoge bloeddruk (18,5 %), diabetes (8,2%), astma (3,3%) glaucoom (2,5%) en obesitas (1,7 %). In 2011 gaf 14,1 procent aan hoge bloeddruk te hebben, 6,4 procent diabetes, 4,6 procent astma en 2,9 procent glaucoom. De percentages voor al deze gezondheidsproblemen zijn dus gestegen.

Tabel 21 laat de percentages van de door migranten aangegeven ziektes zien. In 2023 komen hoge bloeddruk en diabetes het meeste voor bij personen geboren in de Dominicaanse Republiek en Colombia. Glaucoom wordt het meeste genoemd door personen geboren in Dominicaanse Republiek en personen van de BES eilanden. Astma komt relatief veel voor bij personen geboren in Nederland. Obesitas wordt relatief vaak genoemd door personen uit Dominicaanse Republiek, Nederland en Venezuela.

Er is geen vergelijking met 2011 mogelijk met betrekking tot specifieke aandoeningen bij migrantengroepen, maar in dat jaar geeft 47,6 procent van personen geboren in Portugal aan één of meer ziekten/aandoeningen te hebben. Dit komt mede omdat deze populatie bestaat uit relatief veel personen van 65 jaar en ouder (41,0%). Ook relatief veel personen geboren in de BES-eilanden, St. Maarten en Aruba (41,1%) en Dominicaanse Republiek (31,3%) geven aan een ziekte/aandoening te hebben. Minder dan een vijfde van de personen geboren in Haïti (18,7%), Colombia (17,5%) en Nederland (15,7%) geeft aan één of meerdere ziekten/aandoeningen te hebben.

Tabel 21. Aangegeven ziekten, eerste generatie migranten, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haïti	Suriname	Jamaica	Aruba	BES	Portugal	Overig	
Bloeddruk	78.4	2.3	2.5	5.3	1.4	1.4	1.2	0.9	1.4	1.6	0.7	2.9	100.0
Diabetes	78.2	1.8	2.0	4.6	1.2	1.5	1.3	0.8	1.5	1.9	1.1	4.0	100.0
Glaucoom	81.9	1.7	2.1	4.2	1.0	1.4	1.1	0.3	1.5	2.0	0.7	2.2	100.0
Astma	79.9	6.2	2.1	3.1	1.9	0.5	0.8	1.2	0.8	0.7	0.4	2.5	100.0
Obesitas	80.8	3.3	2.5	3.4	3.2	0.6	1.2	0.6	1.3	1.2	0.4	1.5	100.0

In de census wordt er ook aandacht besteed aan de manier waarop de bevolking tegen ziektekosten is verzekerd. De data uit 2023 laten zien dat de meerderheid van de bevolking (88,5%) een Basisverzekering Ziektekosten (BVZ) heeft dat valt onder de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Ambtenaren en gelijkgestelden zijn verzekerd onder "BVZ aanvullend".

Tabel 22 geeft aan hoe migranten in 2023 tegen ziektekosten zijn verzekerd. De meerderheid van de ondervraagde personen geboren in Curaçao valt in de categorie BVZ gevolgd door migranten uit Portugal (93,1%), Bonaire (90,4%), Dominicaanse Republiek (85,2%) en Aruba (85%). Van migranten uit Nederland en Venezuela is ruim een vijfde deel particulier verzekerd. Opvallend is dat ruim een kwart van de migranten uit Venezuela (25,5%) en Jamaica (25,2%) niet verzekerd is. Van alle migrantengroepen valt een relatief groot percentage (4,4%) van de migranten uit Suriname in de categorie Eigenrisicodragers (ERD).

Sinds 2011 zijn er wijzigingen in het stelsel van ziektekostenverzekeringen. Om deze reden is een vergelijking met de census data van 2011 niet mogelijk.

Tabel 22. Ziektekostenverzekering, eerste generatie migranten, relatief, 2023

	Curaçao	Nederland	Colombia	Dominicaanse Republiek	Venezuela	Haiti	Suriname	Jamaica	Aruba	Bonaire	Portugal
BVZ	89.8	67.6	71.1	85.2	42.8	72.7	71.6	52.9	85.0	90.8	93.1
BVZ aanv	3.5	3.4	0.8	0.8	0.7	0.3	5.4	0.8	3.8	3.0	0.2
ERD	1.0	1.7	1.0	0.2	0.6	0.2	4.4	0.7	0.8	0.8	0.0
geen	0.2	0.3	1.7	0.4	2.4	1.8	0.1	2.8	0.1	0.2	0.0
Niet verzekerd	0.6	1.0	11.0	3.9	25.5	12.6	1.7	25.2	0.1	0.5	1.1
Particulier	4.8	20.5	13.8	9.4	27.0	12.3	16.1	17.5	9.5	4.3	5.6
Buitenland	0.1	5.5	0.1	0.1	0.2	0.0	0.7	0.1	0.6	0.5	0.0
Anders	0.0	0.0	0.7	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
Onbekend	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

5. Conclusie

Uit dit onderzoek naar de demografische en sociaaleconomische kenmerken van migranten in Curaçao komt een genuanceerd beeld naar voren van een samenleving waarin migratie een structureel en dynamisch onderdeel vormt. Tussen 2011 en 2023 is het aandeel migranten in de bevolking licht gestegen, van 24,2% naar 24,6%. Hoewel dit een bescheiden groei is, zijn er duidelijke verschuivingen zichtbaar in de samenstelling en sociaaleconomische positie van migrantengroepen.

Demografisch laten de cijfers zien dat Nederland, Colombia en de Dominicaanse Republiek traditioneel de grootste herkomstlanden zijn, maar dat vooral de Venezolaanse gemeenschap de afgelopen tien jaar sterk is gegroeid. Er is een toenemend aandeel oudere migranten, met uitzondering van de Venezolanen, die een relatief jonge groep vormen, wat kan wijzen op recente migratiegolven en op een mogelijk arbeidspotentieel. Daarnaast zijn er duidelijke verschuivingen in burgerlijke staat en een aanhoudend vrouwelijk overwicht in veel migrantengroepen.

De sociaal-economische analyse laat een gemengd beeld zien. Op onderwijsgebied zijn er duidelijke verschillen tussen groepen: sommige migrantengroepen, zoals Nederlanders en Surinamers, scoren hoog qua opleidingsniveau, terwijl Haïtiaanse en Dominicaanse migranten vaker lag-opgeleid zijn. Ondanks de aanwezigheid van hoger opgeleiden onder met name Venezolanen, kampen zij – evenals Dominicanen en Haïtianen – met bovengemiddeld hoge werkloosheids-percentages, een patroon dat sinds 2011 weinig is veranderd. De relatie tussen opleiding en inkomen verschilt sterk per herkomstgroep. Nederlandse migranten worden het meest beloond naar opleidingsniveau, terwijl Caribische en Latijns-Amerikaanse migranten, zoals Venezolanen en Dominicanen, vaak minder verdienen ondanks hun opleiding. Dit wijst op beperkte erkenning van buitenlandse diploma's, aansluiting daarvan op een overwegend Nederlands onderwijssysteem en ongelijke kansen op de arbeidsmarkt. Wel is er een algemene verschuiving naar hogere inkomens-categorieën, zowel onder migranten als onder in Curaçao geboren, wat duidt op een zekere economische vooruitgang.

Taalgebruik weerspiegelt zowel behoud van culturele identiteit als aanpassing aan de Curaçaose samenleving. Papiaments is stevig verankerd, ook onder bepaalde migrantengroepen (zoals Dominicanen en Haïtianen), terwijl Spaans en Engels in belang toenemen. Op gezondheidvlak ervaart de meerderheid zijn of haar gezondheid als goed, al ervaren oudere groepen, zoals de Portugezen, meer gezondheidsproblemen. Opvallend is dat een aanzienlijk deel van de Venezolaanse en Jamaicaanse migranten onverzekerd is, wat risico's meebrengt voor zowel de betrokkenen als de gezondheidszorg in bredere zin.

Samenvattend kan worden gesteld dat de demografische en sociaaleconomische kenmerken van migranten in Curaçao tussen 2011 en 2023 zowel continuïteit als verandering laten zien. Het migrantenbestand blijft omvangrijk en divers, met duidelijke verschuivingen in herkomst-

landen, leeftijdsstructuur en sociaaleconomische positie. Deze ontwikkelingen benadrukken het belang van beleid dat inspeelt op verschillen tussen groepen, waarbij de thema's zoals sociale en culturele integratie, onderwijs, arbeidsmarkttoegang en gezondheidszorg aandacht moeten krijgen. Het onderzoek laat zien dat migranten in Curaçao een wezenlijk en divers onderdeel van de samenleving vormen. Zij brengen kennis, arbeid en culturele rijkdom mee, maar ervaren ook sociaaleconomische ongelijkheden die aandacht en aanvullend onderzoek vereisen.

BIBLIOGRAFIE

- Allen, R.M. (2003). Acceptatie of uitsluiting. Enkele belangrijke invalshoeken voor de discussie over beeldvorming over immigranten uit de regio en over de Curaçaoënaars. In Allen, R.M., Heijes, C. & Marcha, V. (Eds.), *Emancipatie en acceptatie. Curaçao en Curaçaoënaars. Beeldvorming en identiteit honderd veertig jaar na de slavernij*. Amsterdam: SWP.
- Allen, R.M. (2006). Regionalization of identity in Curaçao: Migration and diaspora. In Ruben Gowricharn (Ed.), *Caribbean Transnationalism: Migration, Pluralism and Social Cohesion*. Lanham: Lexington Books
- Dijs, N. van der (2011). The nature of ethnic identity among the people of Curaçao. Willemstad: Drukkerij de Curaçaosche Courant N.V.
- Dinmohamed S. (2009). Onderzoek naar migranten. *Modus*, 9 (1)
- _____ (2015). Sociaaleconomische kenmerken van twee generaties migranten in Curaçao. *Modus*, 13 (1), 19-30.
- ECLAC/IOM (2007). Report of the expert group meeting on migration data collection, management and sharing in the Caribbean. LC/CAR/L.144
- ECLAC (2007, b). Migration data collection, management, sharing in the Caribbean. LC/CAR/L.139
- Lacarte, Valerie, Jordi Amaral, Diego Chaves-González, Ana María Sáiz, and Jeremy Harris. (2023). *Migration, Integration, and Diaspora Engagement in the Caribbean: A Policy Review*. Washington, DC: Inter-American Development Bank and Migration Policy Institute.
- Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn. (2014). Regionale migratie en integratie op Curaçao. Willemstad, Curacao.
- McAuliffe, M. and L.A. Oucho (eds.), 2024. *World Migration Report 2024*. International Organization for Migration (IOM), Geneva.
- Pizarro, J. and Villa, M. (2005). *International migration in Latin America and the Caribbean: a summary view of trends and patterns*. Santiago, Chile: CEPAL/CELADE
- Thomas-Hope, E. (1992). *Caribbean Migration*. Mona: University of the West Indies Press
- Thomas-Hope, E. (2000). Trends and patterns of migration to and from Caribbean countries. In: IOM/CEPAL. *Simposio sobre migración internacional en las Américas*. San Jose, Costa Rica. UN Economic Commission for Latin America and the International Organization for Migration. 1.2.1-1.2.22
- Thomas-Hope, E. (2002). *Skilled Labour Migration from Developing Countries: Study on the Caribbean region*. Geneva: International Labour Office

